

Jan Persson / Tomas Tranströmer

Gråstam, Noreträsket, Rotvältan, Grävlingsskogen, Silverträsket
Etsningar och boktryck, samtliga 228 × 169 mm
Fem delupplagor à 52 ex

Jan Persson är född 1949 i Tölö, norra Halland. Bosatt och verksam i Göteborg. Studier vid Gerlesborgsskolan, Bohuslän 1968, Houvedskous målarskola, Göteborg 1968–72, Valands konsthögskola, Göteborg 1973–78.

Separatutställningar i bl.a. Lilla konstsalongen, Malmö 1977, Galleri Konstepidemien, Göteborg 1991, Vitehall, Kulturhuset Fyren, Kungsbacka 1994, T. Café Gallery, Kunming, Kina 2001, Göteborgs konstmuseum 2001, Kungl. Biblioteket, Stockholm 2001, Västerås konstmuseum 2002, Bildmuseet i Umeå 2002–03, Kulturhuset Fyren, Kungsbacka 2003, Dalslands museum 2004, Grafikens Hus, Mariefred 2011–12.

Samlingsutställningar i bl.a. *15 unga målare*, Konstakademien, Stockholm 1976, *Ung generation*, Stockholm 1977, Galleri 54 Maneten, Göteborg 1977, *Kärlek – Hat*, Kungshallen, Göteborg 1977, *Grafiktriennalen*, Konsthallen, Göteborg 1977, *8 från Valand 78*, Skövde konsthall 1980, Åbo konstgrafikers jubileumsutställning, W. Aaltonens museum, Åbo 1983.

Representerad i bl.a. Nationalmuseum, Stockholm, Moderna Museet, Stockholm, The British Museum, London, Göteborgs konstmuseum, Malmö Museum, Statens konstråd, Göteborgs kommun m.fl. kommuner och landsting i Sverige.

I 2013 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår något av bladen *Gråstam*, *Noreträsket*, *Rotvältan*, *Grävlingsskogen* eller *Silverträsket*. Etsningar och boktryck 228 × 169 mm. Bladen är tryckta av konstnären på Hahnemühle 300 gr.

Tomas Tranströmer föddes den 15 april 1931 i Stockholm. Efter studentexamen vid Södra Latin studerade han litteraturhistoria, religionshistoria och psykologi vid Stockholms högskola och blev fil.kand. 1956. Året efter anställdes han vid Psykotekniska institutet vid Stockholms högskola, och 1960–1966 var han psykolog vid en anstalt för unga kriminella i Roxtuna i Linköpings kommun. Därefter arbetade som han psykolog vid PA-rådet och Arbetsmarknadsinstitutet i Västerås. Under 35 år bodde och verkade han i Västerås, varefter han flyttade till Stockholm, där han fortfarande är bosatt. 1958 ingick han äktenskap med Monica Bladh. 1990 utsågs han till hedersdoktor vid Stockholms universitet och 2011 tilldelades han av regeringen Professors namn, och erhöll det årets Nobelpris i litteratur.

LITTERÄRA VERK:

17 dikter, 1954
Hemligheter på vägen, 1958
Den halvfärdiga himlen, 1962
Klanger oeh spår, 1966
Mörkerseende, 1970
Stigar, 1973
Östersjöar, 1974
Sanningsbarriären, 1978

Det vilda torget, 1983
För levande och döda, 1989
Minnena ser mig, 1993
Sorgegondolen, 1996
Tolkningar, 1999
Samlade dikter 1954–1996, 2001
Fängelse. Nio haikudikter från Hanby ungdomsfängelse (1959), 2001
Air Mail. Brev 1964–1990. [tillsammans med Robert Bly], 2001
Runmaröboken [tillsammans med Jan Persson], 2001
Den stora gatan, 2004
Tomas Tranströmers ungdomsdikter. Utgivna och kommenterade av Jonas Ellerström, 2006
Dikter och prosa 1954–2004, 2011.

PRISER OCH UTMÄRKELSER:

FiRs lyrikpris, 1956
Aftonbladets litteraturpris, 1958
Bellmanpriset, 1966
Sveriges Radios lyrikpris, 1973
Övralidspriset, 1975
Frödingstipendiet, 1978
Samfundet De Nios stora pris, 1979
Kellgrenpriset, 1981
Petrarca-Preis, 1981
Litteraturfrämjandets stora pris, 1982
Aniara-priset, 1985
Ferlinpriset, 1987
Pilotpriset, 1988
Nordiska rådets litteraturpris 1990 (för diktsamlingen *För levande och döda*)
Europeiska priset, Vrsac, Jugoslavien, 1990
Neustadtpriset, 1990
Svenska Akademiens nordiska pris, 1991
Gustaf Fröding-sällskapets lyrikpris, 1995
Augustpriset, 1996 (för diktsamlingen *Sorgegondolen*)
LRF:s litteraturpris, 1997
Jan Smrekpriset, Bratislava, Slovakien, 1998
Samfundet De Nios stora pris, 2001
Den gyllene kransen, Struga, Makedonien, 2003
The Griffin Trust, Lifetime Recognition Award, 2007
Erik Lindegren-priset, 2009
Professors namn, 2011
Nobelpriset i litteratur, 2011

När jag för ett par år sedan såg Runmaröbokens blad utställda på Grafikens Hus i Mariefred var det framför allt anknytningen till en grafisk tradition som grep mig. Jan Perssons etsningar har djupa rötter långt tillbaka i grafikens historia. Tekniken med att etsa plåten i omgångar för att få fram olika svärta i linjerna användes av bland andra Jaques Callot. Landskapsetsningen har sina rötter i den flamländska och holländska grafiken från 1600-talet, med mästare som Hercules Seghers och Rembrandt van Rijn och många andra. Under 1700-talet utfördes såväl älskliga som pittoreska landskap. I Sverige verkade Jonas Carl Linnerhjelm som 1797 gav ut *Brefunder resor i Sverige* som följdes av flera samlingar, den sista 1816. Med etsningsrenässansen under 1860-talet i Frankrike och England blev etsade landskap allt vanligare. Det var denna tradition jag såg avspeglas i Jan Perssons etsningar.

Till etsningarna hör Tomas Tranströmers dikter som är handsatta och tryckta till vänster om respektive etsning. Bladen är sedan bundna till en bok, *Runmaröboken*. Denna konstform, där text och bild samverkar till en helhet, brukar kallas artists' books, på svenska konstnärsvböcker. I en konstnärsvbok

är inte bilden en illustration till texten. Inte heller är texten en förklaring till bilden. Text och bild är en del av samma konstverk, där de ingående delarna förstärker varandra.

Jan Persson har berättat om hur *Runmaröboken* kom till. Han hade länge funderat på att göra en bok, en konstnärsvbok. Han tog kontakt med Tomas Tranströmer och blev inbjuden till Runmarö för att arbeta direkt i öns landskap. Det var Tranströmer som fick idén att Jan Perssons etsningar skulle passa ihop med hans dikter från ön. Arbetet med projektet finns beskrivet i boken *Om Runmaröboken* (2002). Med en lånad cykel och en karta som Tomas Tranströmer ritat, tog han sig runt på Runmarö. "Redan första dagen på ön hamnade jag i den vildaste sumpmarken jag fann under hela sommaren. Där fanns öppet vatten och ett spel av trädstammar som grep mig. Stående på sörpliga, vingliga tuvor och omgiven av en surrande myggsvärm började jag teckna". När han fått några plåtar färdiga visade han dem för Monica och Tomas Tranströmer, som associerade bilderna med olika dikter. Jan Persson arbetade på Runmarö i tre olika omgångar denna sommar, avbrutna av resor hem till Göteborg för provtryckning och

